

Marta Kusterka-Jefmańska*

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

DETERMINANTY JAKOŚCI ŻYCIA W KONTEKŚCIE BADAŃ TRANSGRANICZNYCH

STRESZCZENIE

Głównym celem opracowania jest wskazanie tych dziedzin i aspektów jakości życia, które determinują ogólną ocenę zadowolenia z życia mieszkańców saksońsko-dolnośląskiego obszaru przygranicznego. W artykule zastosowano wielowymiarową analizę regresji oraz wykorzystano dane z wywiadów przeprowadzonych wśród mieszkańców sąsiadujących ze sobą powiatów – zgorzeleckiego oraz Görlitz.

Słowa kluczowe: subiektywna jakość życia, wielowymiarowa analiza regresji

Wprowadzenie

Jakość życia, jako kategoria złożona, wieloaspektowa, w dalszym ciągu niejednoznacznie definiowana, stanowi przedmiot badań przedstawicieli wielu dziedzin i dyscyplin naukowych. Rośnie także zainteresowanie jakością życia oraz metodyką jej pomiaru wśród przedstawicieli władz różnych szczebli administracji samorządowej, a także opinii publicznej. Jakość życia jest nie tylko kategorią naukową, ale ma także wymiar praktyczny. Wysoka jakość życia mieszkańców powinna być nadrzędnym celem rozwoju każdej jednostki terytorialnej i stanowić istotę wszelkich

---

* Adres e-mail: marta.kusterka@ue.wroc.pl.

podejmowanych przez człowieka działań, zarówno tych w wymiarze zbiorowym (np. wspólnoty lokalnej), jak i indywidualnym.

Głównym celem opracowania jest wskazanie tych dziedzin i aspektów jakości życia, które determinują ogólną ocenę zadowolenia z życia mieszkańców saksońsko-dolnośląskiego obszaru przygranicznego¹. W artykule zastosowano wielowymiarową analizę regresji oraz wykorzystano dane z badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców sąsiadujących ze sobą powiatów – zgorzeleckiego (Polska) oraz Görlitz (Niemcy) w ramach projektu pt. „Jakość życia w obszarze przygranicznym – wzmocnienie ponadgranicznych przepływów dla wspólnego zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego”. W opracowaniu wskazano te dziedziny i aspekty jakości życia, które najsilniej oddziaływały na ogólny poziom zadowolenia z życia respondentów. Określono także, w jakim stopniu przyjęty w badaniu model jakości życia wyjaśnia zmienność rozkładu subiektywnych ocen zadowolenia. Wyniki przeprowadzonych badań mają nie tylko wartość poznawczą, ale również praktyczną, ponieważ mogą być wykorzystane w procesie kreowania lokalnej polityki rozwoju.

1. Model subiektywnej jakości życia w kontekście badań transgranicznych

Aktywność człowieka – społeczna, zawodowa, w życiu osobistym – wiąże się z zaspokojeniem potrzeb oraz dążeniem do osiągnięcia celów i realizacji marzeń z nadzieją na lepsze życie, poczucie szczęścia czy zadowolenia. To zadowolenie z życia i jego warunków jest sprawą indywidualną, zależną od wielu czynników, w tym potrzeb, aspiracji oraz postrzegania, które są inne dla każdego człowieka. Subiektywne poczucie zadowolenia z życia jest uwarunkowane także przez system wartości, kompleksowość jakości życia, tzw. względne poczucia pokrzywdzenia² oraz zdobyte doświadczenia czy świadomość spełnienia własnego posłannictwa w życiu społecznym, zawodowym i osobistym³. W literaturze przedmiotu zadowolenie z życia (różnych jego sfer lub dziedzin aktywności) określane jest jako subiek-

¹ Sformułowanie saksońsko-dolnośląski obszar przygraniczny przyjęto dla określenia obszaru dwóch powiatów – zgorzeleckiego (Polska) oraz Görlitz (Niemcy) położonych wzdłuż granicy polsko-niemieckiej.

² T. Borys, *Jakość, jakość życia oraz pojęcia i relacje pochodne*, w: *Metodologia pomiaru jakości życia*, red. W. Ostasiewicz, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2002, s. 65–68.

³ E. Skrzypek, *Czynniki kształtujące jakość życia*, <http://idn.org.pl/Lodz/Mken/Mken%202001/Referaty%202001/14.pdf> (dostęp 20.04.2013).

tywna jakość życia⁴. Może być ona wyznaczana przez stopień zaspokojenia potrzeb lub ocenę własnego życia w relacji do wyobrażenia o życiu idealnym⁵.

Z kategorią jakości życia współwystępują inne pojęcia, w tym m.in. warunki życia, poziom życia, dobrobyt. Uporządkował je T. Borys, proponując klasyfikację kategorii jakości życia według sześciu kryteriów⁶. Dla badań jakości życia w kontekście transgranicznym – realizowanych na obszarze powiatu zgorzeleckiego oraz Görlitz – kluczowy był podział na obiektywną i subiektywną jakość życia. Podstawowym problemem w zakresie przygotowania badań subiektywnej jakości życia na obszarze przygranicznym była identyfikacja dziedzin i aspektów tej jakości. Dodatkową trudność, rzutującą na zwiększenie liczby pytań w kwestionariuszu ankiety, stanowiła konieczność uwzględnienia zagadnień odnoszących się do wpływu bliskości granicy na jakość życia mieszkańców obszaru przygranicznego. Strukturę wykorzystanego w badaniach kwestionariusza ankiety przedstawiono na rysunku 1.

Za minimum w podejściu do definiowania dziedzin jakości życia przyjęto poziom zadowolenia z usług publicznych, w tym m.in. opieki zdrowotnej, edukacji, bezpieczeństwa. Wyodrębnione dziedziny jakości życia „pokrywają się” z najważniejszymi obszarami aktywności samorządów, co powoduje wzrost zainteresowania władz lokalnych wynikami tego typu badań. Ze względu na dość często obserwowany opór samorządów przed wprowadzaniem do kwestionariusza ankiety pytań, które znajdują się „poza sferą możliwego oddziaływania” władz lokalnych, nie uwzględniono pytań odnoszących się do życia osobistego czy wyznawanych przez respondentów wartości, emocji oraz uczuć. Przyjęty w badaniach model jakości życia stanowi zatem węższe ujęcie tej kategorii i nie obejmuje wielu aspektów funkcjonowania człowieka w wymiarze psychologicznym czy duchowym⁷. Zawężenie dziedzin i aspektów jakości życia było zabiegiem celowym i zgodnym z podstawowym założeniem realizowanego projektu. Jego wyniki miały być użyteczne dla lokalnych

⁴ Por. m.in.: J. Rutkowski, *Jak zbadać jakość życia?*, „Wiadomości Statystyczne” 1988, nr 5, s. 41–43; J. Rutkowski, *Jakość życia. Koncepcja i projekt badania*, „Z Prac Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych” z. 162, Warszawa 1987, s. 9–18; E. Skrzypek, *op.cit.*, B. Poskrobko, *Zarządzanie środowiskiem*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1998, s. 358.

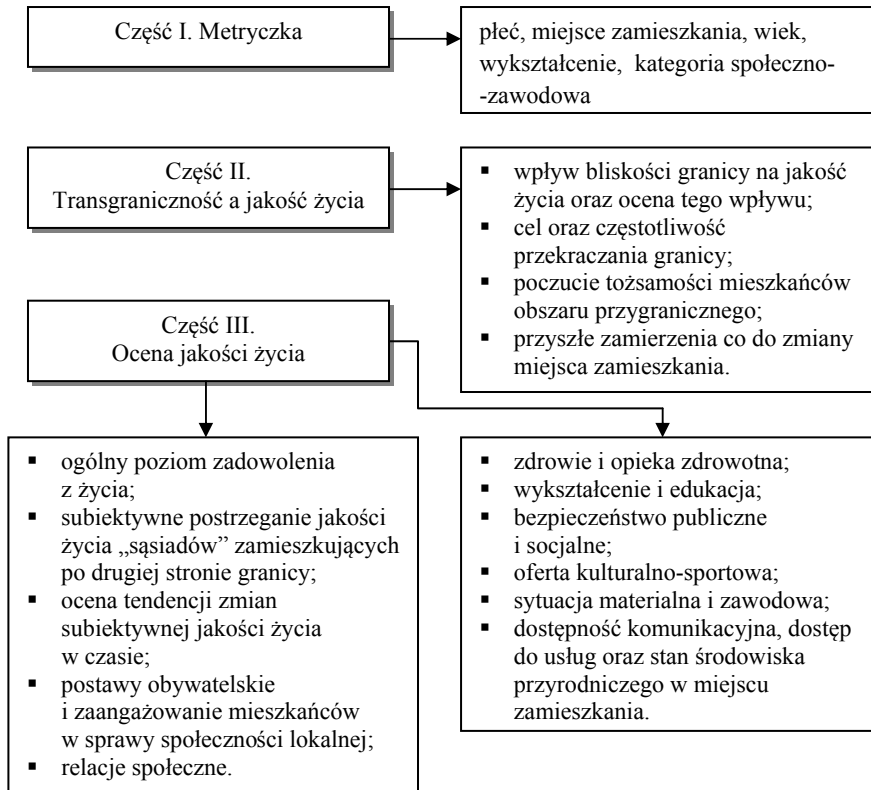
⁵ D. Akranavičiūtė, J. Ruževičius, *Quality of Life and its Component Measurement*, „Engineering Economics” 2007, No. 2, s. 43.

⁶ *Jakość życia na poziomie lokalnym – ujęcie wskaźnikowe*, red. T. Borys, P. Rogala, UNDP, Warszawa 2008.

⁷ Różne modele jakości życia przedstawiono m.in. w opracowaniu K. Baumann, *Jakość życia w okresie późnej dorosłości – dyskurs teoretyczny*, „Gerontologia Polska” 2006, t. 14, nr 4, s. 165–171.

władz samorządowych i wykorzystane zarówno na etapie planowania strategicznego, jak i przy podejmowaniu wspólnych decyzji i działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszaru przygranicznego.

Rysunek 1. Struktura kwestionariusza ankiety w badaniach subiektywnej jakości życia na obszarze saksońsko-polskiego regionu przygranicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Jakość życia w obszarze przygranicznym – wzmocnienie ponadgranicznych przepływów dla wspólnego zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego*, red. T. Borys, R. Knippschild, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2014.

Podsumowując powyższe rozważania, należy uznać, że przyjęty w kontekście badań transgranicznych model jakości życia odnosi się do subiektywnego poczucia zadowolenia respondentów z warunków życia w miejscu zamieszkania w pobliżu granicy polsko-niemieckiej.

3. Determinanty jakości życia mieszkańców saksońsko-dolnośląskiego obszaru przygranicznego – w świetle wyników badań ankietowych

3.1. Charakterystyka próby badawczej

W analizie wykorzystano dane zgromadzone w ramach badań przeprowadzonych na obszarze transgranicznym obejmującym dwa powiaty: po stronie polskiej – powiat zgorzelecki i po stronie niemieckiej (saksońskiej) – powiat Goerlitz. Przeprowadzono 873 wywiady. Dobór respondentów miał charakter celowy z uwzględnieniem struktury populacji ze względu na płeć, wiek i miejsce zamieszkania. Propozycja skali pomiaru zawierała 43 aspekty szczegółowe odnoszące się do sześciu dziedzin jakości życia: zdrowia i opieki zdrowotnej, wykształcenia i edukacji, bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, oferty kulturalno-sportowej, sytuacji materialnej i zawodowej, dostępności komunikacyjnej, dostępu do usług oraz stanu środowiska w miejscu zamieszkania. Respondenci oceniali poszczególne aspekty jakości życia z zastosowaniem 5-stopniowej, szacunkowej skali pomiaru o następujących punktach skali: 1 – *bardzo źle*, 2 – *źle*, 3 – *średnio*, 4 – *dobrze*, 5 – *bardzo dobrze*. Dodatkowo respondentom zadano pytania o ogólną ocenę zadowolenia z sześciu wyodrębnionych dziedzin jakości życia. W pomiarze zastosowano 6-stopniową skalę pomiaru o następujących punktach skali: 1 – *bardzo niezadowolony*, 2 – *niezadowolony*, 3 – *raczej niezadowolony*, 4 – *raczej zadowolony*, 5 – *zadowolony*, 6 – *bardzo zadowolony*. Pełną listę kryteriów przyjętych w badaniu subiektywnej jakości życia zawarto w opracowaniu pod redakcją T. Borysa i R. Knippschilda⁸. W tabeli 1 zestawiono zmienne odnoszące się do dziedzin jakości życia.

Tabela 1. Zmienne przyjęte w analizie regresji – dziedziny

Symbol	Zmienne
x_1	ogólne zadowolenie z życia*
x_2	zadowolenie ze stanu zdrowia
x_3	zadowolenie z posiadanego wykształcenia
x_4	zadowolenie z poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania
x_5	zadowolenie z oferty kulturalno-sportowej
x_6	zadowolenie z sytuacji materialnej i zawodowej
x_7	zadowolenie z miejsca zamieszkania

*zmienna objaśniana.

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Jakość życia w obszarze przygranicznym...*

⁸ *Jakość życia w obszarze przygranicznym...*, s. 270–274

3.2. Wyniki analizy

W identyfikacji determinant subiektywnej jakości życia zastosowano wielowymiarową analizę regresji. Jako zmienne objaśniające przyjęto dziedziny jakości życia, czyli kryteria wyszczególnione w tabeli 1. Za zmienną objaśnianą przyjęto ogólny poziom zadowolenia z życia (x_1). Aby wyeliminować problem współliniowości zmiennych w budowie modelu regresji, zastosowano krokową metodę doboru zmiennych objaśniających. W ocenie współliniowości zastosowano czynnik inflacji wariancji (VIF). Istotność współczynników regresji sprawdzono z zastosowaniem testu t . Istotność regresji jako całości oceniono z zastosowaniem testu F .

Jako pierwszy oszacowano model dla powiatu zgorzeleckiego. Wartości współczynników regresji wyszczególniono w tabeli 2.

Tabela 2. Współczynniki I modelu regresji (powiat zgorzelecki)

Model	Współczynniki niestandardyzowane	Błąd standardowy	Współczynniki standardyzowane	Test t	Istotność (p -value)	Statystyka VIF
stała	0,773	0,189	–	4,081	0,000	–
x_7	0,309	0,037	0,320	8,452	0,000	1,320
x_6	0,167	0,030	0,225	5,633	0,000	1,467
x_2	0,173	0,029	0,214	5,974	0,000	1,183
x_3	0,124	0,031	0,144	3,954	0,000	1,229
x_4	0,107	0,031	0,123	3,416	0,001	1,198

Źródło: obliczenia własne.

Współczynnik determinacji R^2 dla modelu wyniósł 0,492. Wartość skorygowanego współczynnika determinacji R^2 wyniosła 0,486. Zatem 50% zmienności ogólnego poziomu zadowolenia z życia jest wyjaśnione przez zmienność zadowolenia z takich aspektów jakości życia, jak: miejsce zamieszkania, sytuacja materialna i zawodowa, stan zdrowia, posiadane wykształcenie oraz poziom bezpieczeństwa. Standardowy błąd oszacowania modelu δ wyniósł 0,62. Model jako całość jest istotny statystycznie ($F = 90,515$, p -value = 0,000). Wszystkie parametry regresji istotnie różnią się od zera przy poziomie istotności 0,05. Zatem wszystkie zmienne objaśniające mają istotny wpływ na zmienną objaśnianą. Biorąc pod uwagę standaryzowane wartości współczynników modelu regresji, za główne determi-

nanty zadowolenia z życia po polskiej stronie granicy należy uznać zadowolenie z miejsca zamieszkania, sytuacji materialnej i zawodowej oraz zadowolenie ze stanu zdrowia.

W ten sam sposób oszacowano model regresji dla niemieckiej strony pogranicza. Wartości współczynników regresji wyszczególniono w tabeli 3.

Tabela 3. Współczynniki II modelu regresji (powiat Görlitz)

Model	Współczynniki niestandardyzowane	Błąd standardowy	Współczynniki standaryzowane	Test <i>t</i>	Istotność (<i>p</i> -value)	Statystyka VIF
stała	1,769	0,279	–	6,349	0,000	–
x_6	0,218	0,027	0,349	7,923	0,000	1,097
x_3	0,204	0,038	0,230	5,365	0,000	1,036
x_2	0,123	0,028	0,188	4,405	0,000	1,034
x_7	0,088	0,035	0,109	2,538	0,012	1,032
x_4	0,48	0,024	0,085	1,994	0,047	1,027

Źródło: obliczenia własne.

Standardowy błąd oszacowania modelu δ wyniósł 0,589. Model jako całość jest istotny statystycznie ($F = 35,313$, p -value = 0,000). Wartości współczynnika determinacji R^2 oraz skorygowanego współczynnika determinacji R^2 dla modelu wyniosły odpowiednio 0,313 oraz 0,304. Zatem model dla niemieckiej strony granicy w zdecydowanie mniejszym stopniu niż ten oszacowany dla powiatu zgorzeleckiego wyjaśnia zmienność ogólnego poziomu zadowolenia respondentów. Parametry regresji istotnie różnią się od zera przy poziomie istotności 0,05, co oznacza, że wszystkie zmienne objaśniające w modelu mają istotny wpływ na zmienną objaśnianą. Standaryzowane wartości współczynników sugerują, że głównymi determinantami jakości życia respondentów z powiatu Görlitz jest zadowolenie z sytuacji materialnej i zawodowej oraz posiadanego wykształcenia.

Otrzymane wyniki pogłębiono o wielowymiarową analizę regresji dla aspektów w ramach najważniejszych determinant jakości życia. W przypadku polskiej części pogranicza są to aspekty związane z miejscem zamieszkania (x_8 – x_{22}) natomiast na terenie Niemiec aspekty określające sytuację materialną i zawodową (x_{23} – x_{28}) (zob. tabela 4).

Tabela 4. Zmienne przyjęte w analizie regresji – aspekty

Symbol	Zmienne	Symbol	Zmienne
	Miejsce zamieszkania	x_{19}	możliwość poruszania się po okolicy własnym samochodem lub motocyklem (korki, stan dróg, dostępność miejsc parkingowych)
x_8	dostęp do infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, gaz)	x_{20}	możliwość poruszania się po okolicy publicznymi środkami komunikacji (autobusem, pociągiem itp.)
x_9	dostęp do usług komercyjnych typu restauracje, naprawy, usługi pocztowe itd. (liczba placówek, godziny otwarcia, ceny)	x_{21}	połączenia komunikacyjne z najbliższym centrum miejskim
x_{10}	dostęp do niezbędnych produktów typu artykuły spożywcze, odzież itd. (liczba placówek, godziny otwarcia, ceny)	x_{22}	połączenia komunikacyjne transgraniczne
x_{11}	dostęp do Internetu i telefonii komórkowej	Sytuacja materialna i zawodowa	
x_{12}	dostęp i stan terenów zieleni (np. parków, skwerów i lasów)		
x_{13}	wizerunek miejsca zamieszkania (czystość i estetyka miejsc publicznych)	x_{23}	osobista sytuacja finansowa (dochody, oszczędności)
x_{14}	jakość wody pitnej	x_{24}	aktualnie wykonywana praca (jej atrakcyjność, warunki i atmosfera w pracy)
x_{15}	gospodarka odpadami (odbiór śmieci z gospodarstw domowych, dostępność pojemników na odpady w miejscach publicznych, możliwości segregacji odpadów)	x_{25}	bezpieczeństwo zatrudnienia (tymczasowość, tzw. umowy śmieciowe)
x_{16}	jakość powietrza	x_{26}	szanse znalezienia nowej atrakcyjnej pracy
x_{17}	stan klimatu akustycznego (niskie zagrożenie hałasem)	x_{27}	zachowania właściwych proporcji pomiędzy czasem pracy a czasem wolnym
x_{18}	możliwość poruszania się rowerem, w tym trasy rowerowe	x_{28}	warunki mieszkaniowe (wielkość, położenie, stan techniczny i wyposażenie mieszkania)

Źródło: jak pod tabelą 1.

Wyszczególnione aspekty stanowiły zmienne objaśniane dwóch kolejnych modeli regresji. Współczynniki modeli oszacowane zgodnie z podejściem opisanym na początku niniejszego podrozdziału wyszczególniono odpowiednio w tabelach 5 i 6.

Tabela 5. Współczynniki III modelu regresji (powiat zgorzelecki)

Model	Współczynniki niestandardyzowane	Błąd standardowy	Współczynniki standaryzowane	Test t	Istotność (p -value)	Statystyka VIF
Stała	2,066	0,276	–	7,489	0,000	–
x_{10}	0,167	0,054	0,150	3,082	0,002	1,288
x_{13}	0,178	0,046	0,171	3,853	0,000	1,070
x_8	0,162	0,054	0,141	2,992	0,003	1,212
x_{22}	0,110	0,049	0,101	2,241	0,026	1,102

Źródło: obliczenia własne.

Tabela 6. Współczynniki IV modelu regresji (powiat Görlitz)

Model	Współczynniki niestandardyzowane	Błąd standardowy	Współczynniki standaryzowane	Test t	Istotność (p -value)	Statystyka VIF
Stała	2,570	0,287	–	8,946	0,000	–
x_{23}	0,454	0,068	0,328	6,730	0,000	1,082
x_{28}	0,169	0,071	0,116	2,370	0,018	1,082

Źródło: obliczenia własne.

W przypadku obu modeli parametry regresji istotnie różnią się od zera przy poziomie istotności 0,05, zatem wszystkie zmienne objaśniające w modelach mają istotny wpływ na zmienną objaśnianą. Wartości współczynników standaryzowanych sugerują, że po polskiej stronie obszaru przygranicznego główną determinantą zadowolenia z miejsca zamieszkania jest czystość i estetyka miejsc publicznych (x_{13}). Po stronie niemieckiej główną determinantą zadowolenia z sytuacji materialnej i zawodowej jest osobista sytuacja finansowa (x_{23}). Modele jako całość są istotne statystycznie, ale ich dopasowanie do danych jest niskie ($\bar{R}^2 = 0,128$) oraz ($\bar{R}^2 = 0,137$). Dlatego dalsza analiza zakładająca ustalenie determinant na poziomie aspektów szczegółowych wymagać będzie zastosowania również innych metod statystycznych w celu potwierdzenia otrzymanych wyników.

Podsumowanie

Istnieje stosunkowo liczna grupa opracowań opisujących doświadczenia poszczególnych jednostek terytorialnych w zakresie badań jakości życia. Jednocześnie

brakuje publikacji podejmujących problematykę oceny wpływu przygranicznego położenia miejscowości na subiektywne poczucie zadowolenia z życia jej mieszkańców. W tym kontekście badania prowadzone na terenie saksońsko-dolnośląskiego obszaru przygranicznego mogą stanowić punkt wyjścia, inspirację oraz bazę dobrych praktyk dla opracowania metodyki prowadzenia tego typu badań na innych obszarach. Wyniki badań wydają się szczególnie użyteczne ze względu na specyfikę tych regionów – ich peryferyjne położenie i konsekwencje takiego stanu rzeczy oraz występowanie przepływów transgranicznych, które mogą mieć swoje źródło w istotnych różnicach jakości życia (obiektywnej i subiektywnej) zaobserwowanych po obu stronach granicy.

Przyjęte w artykule podejście analityczne pozwoliło wskazać te dziedziny i aspekty, które determinują ogólną ocenę zadowolenia z życia mieszkańców obszaru przygranicznego. Przeprowadzone badania potwierdzają, że subiektywna jakość życia respondentów po obu stronach granicy jest determinowana innymi czynnikami (dziedzinami i aspektami) jakości życia. W przypadku polskiej części pogranicza są to: miejsce zamieszkania, sytuacja materialna i zawodowa oraz stan zdrowia. Po stronie niemieckiej – sytuacja materialna i zawodowa oraz posiadane wykształcenie. Dopasowanie modeli zbudowanych dla najważniejszych determinant po stronie polskiej i niemieckiej było stosunkowo małe, co mogło wynikać z przyjętej postaci analitycznej. Dlatego uzyskane wyniki zostaną w dalszych badaniach pogłębione m.in. poprzez zastosowanie modelu regresji logistycznej.

Literatura

- Akranavičiūtė D., Ruževičius J., *Quality of Life and its Component Measurement*, „Engineering Economics” 2007, nr 2.
- Baumann K., *Jakość życia w okresie późnej dorosłości – dyskurs teoretyczny*, „Gerontologia Polska” 2006, t. 14, nr 4.
- Borys T., *Jakość, jakość życia oraz pojęcia i relacje pochodne*, w: *Metodologia pomiaru jakości życia*, red. W. Ostasiewicz, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2002.
- Jakość życia na poziomie lokalnym – ujęcie wskaźnikowe*, red. T. Borys, P. Rogala, UNDP, Warszawa 2008.
- Jakość życia w obszarze przygranicznym – wzmocnienie ponadgranicznych przepływów dla wspólnego zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego*, red. T. Borys, R. Knippschild, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2014.

Poskrobko B., *Zarządzanie środowiskiem*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1998.

Rutkowski J., *Jakość życia. Koncepcja i projekt badania*, „Z Prac Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych” z. 162, Warszawa 1987.

Rutkowski J., *Jak zbadać jakość życia?*, „Wiadomości Statystyczne” 1988, nr 5.

Skrzypek E., *Czynniki kształtujące jakość życia*, <http://idn.org.pl/Lodz/Mken/Mken%202001/Referaty%202001/14.pdf> (dostęp 20.04.2013).

QUALITY OF LIFE DETERMINANTS IN THE CONTEXT OF THE CROSS-BORDER RESEARCH

Abstract

The main objective of the article is to identify the determinants of the subjective quality of life in the Saxon-Polish border area. Based on the survey the multiple regression analysis has been used.

Translated by Marta Kusterka-Jefmańska

Keywords: subjective quality of life, multiple regression analysis

JEL codes: I31, C40, C42

